

II. ÎNCADRAREA PLANULUI STRATEGIC LOCAL ÎN SISTEMUL DE PLANIFICARE AL UNIUNII EUROPENE

2.1 Strategia Europeană 2030

Inițial adoptată de Organizația Națiunilor Unite (ONU) în 2015, „Agenda anului 2030 pentru o dezvoltare sustenabilă” oferă un plan comun format din 17 Obiective ale unei Dezvoltări Sustenabile de urmat de toate țările, dezvoltate sau în curs de dezvoltare, prin prisma unui parteneriat global. Aceste obiective, care își propun în ansamblu să îmbunătățească sănătatea și educația, să reducă inegalitatea și să grăbească dezvoltarea economică sunt:

1. „ZERO sărăcie”
2. „ZERO foame”
3. „Sănătate și o stare de bine”.
4. „Educație de calitate”
5. „Egalitate de gen”
6. „Apă curată și curățenie pentru toți”
7. „Energie curată și rentabilă”
8. „Muncă onorabilă și creștere economică”
9. „Industrie, inovare și infrastructură”
10. „Reducerea inegalităților”
11. „Orașe și comunități sustenabile”
12. „Consum responsabil și producție”
13. „Luarea atitudinii împotriva schimbării de climat”
14. „Menținerea vieții de sub apă”.
15. „Viață la sol”
16. „Pace, justiție și instituții robuste”
17. „Revitalizarea relațiilor de colaborare”.

Dezvoltarea sustenabilă e cea care satisface nevoile generațiilor prezente fără a compromite abilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface nevoile cu care se vor confrunta. De aceea, Uniunea

Europeană se angajează să își promulge legile în conformitate cu cele 17 obiective de dezvoltare sustenabilă. Prin prisma modului în care este organizată, Uniunea Europeană deține toate instrumentele necesare de a face dezvoltarea sustenabilă o realitate, fiind ajutată de statele ei membre. Implementarea cu succes a obiectivelor va fi posibilă prin unul din următoarele 3 scenarii:

- I. O strategie cuprinzătoare care va ghida toate acțiunile Uniunii Europene și a Statelor Membre.

În acest scenariu, obiectivele de dezvoltare sustenabilă sunt promovate la cel mai înalt nivel politic european, influențând toate propunerile legislative și activitățile din viitor. Instituțiile europene și statele membre, inclusiv autoritățile locale și regionale, vor lucra în strânsă legătură pentru a asigura o coordonare mai bună. Totodată, monitorizarea progresului se va face prin stabilirea unor indici de atins până în anul 2030.

- II. Integrarea continuă a celor 17 obiective de dezvoltare sustenabilă în toate politicile relevante de către Comisia Europeană dar fără a reglementa acțiunile statelor membre.

În acest scenariu, obiectivele de dezvoltare sustenabilă își mențin rolul de călăuză în ceea ce privește strategia de dezvoltare după 2020 a Comisiei Europene fără a forța statele membre să atingă aceste obiective în mod colectiv. De aceea, acest scenariu conferă mai multă libertate statelor membre, inclusiv autorităților locale și regionale ale acestora, de a decide ce rol au aceste obiective în viitorul lor, fie un rol semnificativ, fie un rol orientativ, fie unul nesemnificativ.

- III. Prioritizarea acțiunii externe simultane cu consolidarea ambițiilor curente de sustenabilitate la nivel de Uniune Europeană.

În acest scenariu, Uniunea Europeană poate asista celelalte țări din lume în promovarea la nivel local și regional a obiectivelor de dezvoltare sustenabilă. Uniunea Europeană poate decide să își promoveze standardele ecologice, sociale și de guvernare mai eficiente prin acorduri comerciale și negocieri multilaterale. Totodată, Uniunea ar putea colabora și mai strâns cu organizații internaționale pentru a-și atinge scopurile.

Cele trei scenarii arată seriozitatea cu care abordează Uniunea Europeană scopul general de dezvoltare sustenabilă, fiind dispusă să își impună limite în ceea ce privește influența pe care o are în relație cu statele sale membre (în cazul scenariului II) sau să apeleze la alte structuri internaționale cu scopuri similare (în cazul scenariului III), motiv pentru care beneficiarii

proiectelor desfășurate în urma acestei strategii de dezvoltare vor avea în vedere ca rezultatul finit al proiectelor să deservească obiectivele menționate mai sus.

Prezenta strategie de dezvoltare a comunei Moldovenești va adresa atât în mod direct cât și indirect cele 17 obiective de dezvoltare sustenabilă promovate de Uniunea Europeană. De exemplu, lărgirea accesului la utilități precum apa, electricitatea, încălzirea și accesul la canalizare (neajunsuri des semnalate și conștientizate de către Primărie) vor deservei în primul rând obiectivele 3 și 6. Consecințele pozitive generate de accesul tuturor locuitorilor comunei Moldovenești la utilități va deservei obiectivul 10 (deoarece se vor reduce inegalitățile între satele care alcătuiesc comuna Moldovenești) și 11 (deoarece accesul la utilități va micșora animozitatea dintre satele mai dezvoltate și cele mai puțin dezvoltate, astfel creând comunități robuste rezistente motivate de spiritul de cooperare).

Îndeplinirea celor 17 obiective de dezvoltare sustenabilă reprezintă un scop pe termen lung dar implementarea acestei strategii va servi ca un pas înainte spre o comună Moldovenești în care oamenii vor dori să viziteze, să se stabilească sau să își înființeze/desfășoare afacerea.

2.2 Politica de coeziune

În 29 mai 2018, Comisia Europeană a prezentat pachetul de propuneri de regulamente privind dezvoltarea regională și înfățișarea politicii de coeziune după anul 2020. Aceste propuneri au ca scop abordarea noilor provocări pe care le va avea în vedere cadrul financiar multianual al perioadei 2021-2027.

Pandemia COVID-19 a fost și încă va fi pentru mult timp o provocare cu care Uniunea Europeană și statele membre vor trebui să se confrunte. Aceasta a cauzat repercusiuni negative atât la nivel de individ, la nivel local, regional, afectând chiar și scena politică globală. Individul a fost amenințat cel mai mult de pierderea venitului strâns legat de domeniul în care acesta lucrează, posibilitatea lucrului de la distanță combinată cu echilibrarea riscului deplasării cu nevoia de auto-izolare. Autoritățile locale au fost responsabile de implementarea măsurilor generale de atenuare a impactului pandemiei, raportarea efectelor acestora și monitorizarea lanțurilor de aprovizionare pentru asigurarea disponibilității continue a proviziilor necesare pentru toți locuitorii. La nivel

regional, autoritățile competente au fost responsabile de măsurarea evoluției pandemiei pe localitate (de exemplu, măsurarea ratei de infectare la mia de locuitori) și planificarea măsurilor de atenuare a impactului pandemiei în funcție de concluziile trase. Iar la nivel global, s-a exemplificat importanța colaborării între țări, în ceea ce privește compensarea slăbiciunilor sistemelor particulare de sănătate, și importanța stabilirii unor structuri rezistente la crize precum pandemia aceasta.

Referitor la comuna Moldovenești, consecințele socio-economice severe resimțite de aceasta face ca implementarea prezentei strategii să fie imperativă adresării inegalităților și slăbiciunilor reperate în aceasta.

Implementarea strategiei de dezvoltare a comunei Moldovenești, în alte cuvinte, se încadrează în politica de coeziune a Uniunii Europene propusă pentru perioada 2021-2027 pentru că un Moldovenești dezvoltat creează un Moldovenești rezistent, pregătit pentru un viitor post COVID19.

2.3 Politica de Parteneriat al Comisiei Europene

În versiunea din decembrie 2021 a Acordului de Parteneriat pentru perioada de programare 2021-2027, cea mai actuală la momentul întocmirii prezentei strategii de dezvoltare, se specifică următoarele obiective de politică:

1. „O Europă mai inteligentă și mai competitivă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente”
2. „O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon, în tranziție spre o economie fără emisii și reziliență prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și justă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a reducerii impactului asupra schimbărilor de climatice și a adaptării la schimbările climatice, a prevenirii și gestionării riscurilor și mobilitate urbană sustenabilă”.
3. „O Europă mai conectată prin dezvoltarea mobilității și a conectivității TIC regionale”.
4. „O Europă mai socială și mai incluzivă prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale”.

5. „O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a tuturor tipurilor de teritorii și a inițiativelor locale”.

Acordul de Parteneriat al Comisiei Europene stă la baza relației dintre Comisia Europeană și Statele Membre. Pe lângă Acordul de Parteneriat, Statele Membre pot beneficia și de recentul înființat „InvestEU”. Succesor al Planului de Investiții pentru Europa, numit și „Planul Juncker” care reușise să mobilizeze mai mult de 500 de miliarde de Euro în perioada 2015-2020, programul InvestEU își propune să confere un impuls investițiilor, inovărilor și creării locurilor de muncă în Europa pe perioada 2021-2027. Inițiativa InvestEU este un element major din strategia Uniunii Europene de a atenua consecințele negative ale pandemiei COVID-19. Aceasta este special proiectată pentru a răspunde la nevoile de lungă durată în ceea ce privește finanțarea companiilor și la sprijinirea politicilor Uniunii Europene menite de a asista în redresarea de la o criză cu consecințe economice și sociale profunde. Bugetul inițiativei InvestEU se derivă într-o măsură din NextGenerationEU, strategia Uniunii Europene de redresare de pe urma pandemiei COVID-19, mai exact dintr-un fond de aproximativ 806.9 miliarde de Euro. Astfel, programul InvestEU este estimat a mobiliza investiții atât din mediul privat cât și public de mai mult de 372 miliarde de euro printr-o garanție provenită din alocarea a 26.2 miliarde de euro care susține investițiile instituțiilor partenere precum Banca Europeană de Investiții.

Banca Europeană de Investiții menține o relație strânsă de colaborare cu celelalte organe ale Uniunii Europene pentru a îndeplini scopurile acesteia, în principal:

1. Promovarea integrării Europene și dezvoltarea echilibrată a Uniunii.

Susținerea politicilor Uniunii de într-ajutorare și cooperare adresată celor 140 de țări din lume.

2.4 Cadrul Politic de Dezvoltare Teritorială

Strategia de dezvoltare teritorială a României este documentul care stabilește viziunea de dezvoltare a teritoriului național pe termen lung și direcțiile de implementare pentru o perioadă de timp de peste 20 de ani, la scară regională, interregională, națională, cu integrarea aspectelor relevante la nivel transfrontalier și transnațional (conform, art. 14, alin (3) a Legii nr. 350/2001). Documentul constă în transpunerea la nivelul întregului teritoriu național a strategiilor, politicilor

și programelor de dezvoltare durabilă în profil teritorial, precum și urmărirea aplicării acestora în conformitate cu documentațiile de specialitate legal aprobate. Acesta stabilește cadrul strategic de dezvoltare a teritoriului României pentru orizontul de timp 2035 necesar pentru sprijinirea și direcționarea procesului de dezvoltare teritorială la nivel național, cu scopul valorificării oportunităților și a nivelului de dezvoltare al fiecărui teritoriu.

În elaborarea strategiei de dezvoltare teritorială a României, au fost realizate în total 25 de studii de fundamentare care acoperă următoarele tematici:

1. Structura demografică și evoluția socială (3 studii);
2. Dezvoltare economică (5 studii);
3. Protecția mediului și valorificare resurselor naturale (4 studii);
4. Rețeaua de localități (5 studii);
5. Comunicații și infrastructură de transport (2 studii);
6. Cultură și patrimoniu (2 studii);
7. Zonele transfrontaliere (1 studiu);
8. Zonele cu specific geografic (1 studiu);
9. Administrație publică și planificare (2 studii);

Obiectivele generale privind dezvoltarea teritoriului național pentru orizontul 2035 stabilite în cadrul strategiei sunt:

1. Asigurarea unei integrări funcționale a teritoriului național în spațiul european prin sprijinirea interconectării eficiente a rețelelor energetice, de transporturi și broadband;
2. Creșterea calității vieții prin dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitară și a serviciilor publice în vederea asigurării unor spații urbane și rurale de calitate, atractive și incluzive;
3. Dezvoltarea unei rețele de localități competitive și coezive prin sprijinirea specializării teritoriale și formarea zonelor urbane funcționale;
4. Protejarea patrimoniului natural și construit și valorificarea elementelor de identitate teritorială;
5. Creșterea capacității instituționale de gestionare a proceselor de dezvoltare teritorială.

Pașii adoptați de către această strategie pentru a îndeplini obiectivele mai sus menționate sunt:

1. Analiză

2. Diagnostic
3. Viziune
4. Scenarii
5. Obiective strategice
6. Obiective specifice
7. Măsuri naționale
8. Acțiuni
9. Proiecte prioritare
10. Măsuri teritoriale integrate

Comparând strategia de dezvoltare a comunei Moldovenești și cadrul politic de dezvoltare teritorială se pot repera câteva similarități. Scopul strategiei de dezvoltare a comunei Moldovenești, de asemenea urmărește să creștarea calitativă a nivelului de trai prin dezvoltarea infrastructurii generale și a serviciilor publice în vederea asigurării unor spații rurale de calitate. Asta se adeverește din studiul efectuat pe un număr de locuitori care au exprimat că unul din serviciile care este subdezvoltat în localitatea Bădeni și Plăiești este serviciul medical, existând doar un cabinet medical stabilit în satul Moldovenești. Similar cu obiectivul nr. 3 de mai sus, cu mențiunea că localitatea se află în spațiul rural, prin implementarea acestei strategii de dezvoltare, comuna Moldovenești își propune să facă parte din rețeaua localităților atractive din județul Cluj. Îndeplinirea acestui obiectiv va contribui la dezvoltarea de lungă durată a localității, dezvoltare care va duce la o creștere a activității economice desfășurate în comună care în mod cumulativ va accelera dezvoltarea acesteia.

Privitor la metodologia folosită, ignorând diferențele dintre o strategie pe plan național și una pe plan local, a comunei Moldovenești, prezenta a fost întocmită analizând datele acumulate din eșantionul de control, diagnosticând problema care stă la bază datelor acumulate, stabilirea unei viziuni, determinarea obiectivului strategic aflat la baza viziunii, defalcarea obiectivului strategic în obiective mai specifice și precizarea acțiunilor necesare îndeplinirii obiectivelor specifice și strategice.

2.5 Atribuțiile Autorității Publice Locale privind implementarea planului strategic de dezvoltare locală

Primăria Comunei Moldovenești se angajează să implementeze proiectele din cadrul prezentei.

Primăria are capacitatea instituțională de a face demersurile necesare pentru implementarea proiectelor din cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală, instituția în sine fiind formată din următoarele funcții și departamente:

- Aparatul Primarului. Primarul are în subordine Viceprimarul și Secretarul General.
- Departamentul „Financiar, contabilitate – impozite și taxe”, format din 3 persoane, subordonat Primarului
- Departamentul „Fond Funciar, cadastru”, format din 3 persoane. Acesta se află în subordinea Primarului.